

06 червня 2025 року методистами Ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти Комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради проведено Регіональну науково-практичну інтернет-конференцію «Простір рівних можливостей: ідеї та практичні кроки».

У ході конференції було обговорено актуальні проблеми функціонування та розвитку інклюзивного освітнього простору, зокрема:

- формування безпечного та підтримувального середовища у закладах освіти;
- реалізацію корекційно-розвиткового компонента в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами;
- ефективну співпрацю вчителя (вихователя) та асистента вчителя (вихователя) в інклюзивному класі (групі);
- діяльність фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, зокрема під час проведення комплексної оцінки.

Учасники конференції зазначили, що інклюзивна освіта ґрунтується на принципах рівності, доступності та поваги до індивідуальних особливостей кожної дитини. Наукові дослідження та освітня практика свідчать про численні переваги інклюзивного підходу:

- підвищення академічної мотивації й успішності учнів з ООП;
- покращення соціальних і комунікативних навичок усіх дітей;
- зниження рівня стигматизації;
- зміцнення громадянської свідомості, що ґрунтується на толерантності та повазі до різноманітності.

Водночас, в Україні зберігаються суттєві труднощі, які ускладнюють ефективне впровадження інклюзивної освіти, зокрема:

- недосконалість чинного законодавства у цій сфері;
- недостатнє фінансове забезпечення інклюзивних процесів;
- нестача кваліфікованих фахівців, здатних працювати в умовах інклюзії;
- низький рівень інформованості суспільства про принципи та цілі інклюзивної освіти.

У зв'язку з вищезазначеним, учасники конференції вважають за доцільне та необхідне:

1. Посилити міжвідомчу та міжінституційну співпрацю між ІРЦ, закладами освіти та КЗ «Житомирський ОППО» ЖОР з метою підвищення ефективності організації інклюзивного освітнього простору на регіональному рівні.
2. Ініціювати удосконалення нормативно-правової бази, що регламентує впровадження інклюзії в освіті, з урахуванням міжнародного досвіду.
3. Сприяти розвитку системи післядипломної освіти педагогів, розширенню програм професійної підготовки та перепідготовки фахівців, упровадженню механізмів супервізії та психологічної підтримки персоналу, що працює в умовах інклюзії.
4. Поглиблювати партнерську взаємодію між батьками, педагогами, асистентами, фахівцями ІРЦ та іншими учасниками освітнього процесу.
5. Забезпечити фізичну, інформаційну та освітню доступність у закладах освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

Учасники конференції підкреслюють, що подальший розвиток інклюзивної освіти є не лише соціально необхідним, а й морально обґрунтованим кроком до справедливого суспільства, де кожна дитина має рівне право на якісну освіту та повноцінну реалізацію власного потенціалу.

Електронний збірник матеріалів конференції опубліковано на офіційному вебсайті заходу.